

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ השיעור המופלא

בימים אלו, התחדש ביתר שאת שיעורו המופלא של הר"ח ר' נחמיה שווארץ שליט"א במסגרת העמוד היומי, בשפת האידיש, בניב השגור בחו"ל, לשמחתם של אלפי חברים מקשיבים ברחבי תבל.

לשמיעת השיעורים תמידים כסדרן - הכנסו למערכת השמע, והכנסו לשפת האידיש ובחרו את השיעור הרצוי במדור העמוד היומי בספרי רבינו.

■ ותומכיה מאושר

ברכת מזל טבא וגדא יאה שגורה ממערכת 'אוצרות ברסלב' לידיד ותומך זה שנים רבות, מפנין דעת רבינו הקדוש,

ה"ה

הר"ר יעקב יואל פיש שליט"א

המנהל פעולותינו בארה"ב

לרגל הולדת הבן שיחי

זכות רבינו הקדוש אשר הבטיח כי בעבורו "איש טרב הפסיד" תעמוד לו ולבני ביתו, לראות מכל יוצאי חלציהם רוב נחת דקדושה, ושמחה עד בלי די, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ומתוך שפע ברכה והצלחה ברוחניות ובגשמיות אכ"ר.

המברכים מקרב לב

צוות 'אוצרות ברסלב'

להציל את 'לוט' בחצות הלילה...

"צפונות" בכינויו של דוד, ומעוררת את הנקודה טובה ה"צפונה" בלבו של כל יהודי (שם).

זו היא השעה שבה יורד הקדוש ברוך הוא לגן עדן, ומצווה על האילנות הנטועים בו: "הפחיו גני יזלו בשמיו", וכל האילנות שבגן עדן - הלא הם המצוות והמעשים טובים של נשמות ישראל - מזלפים בשמים וריחות טובים. "שבחצות לילה נתעוררים חסדים גדולים על ישראל על ידי שמחפשיין ומוציאין בכל אחד נקודות טובות" (ליקוטי הלכות, תחומין ו, ט).

ולכן, אין טוב משעה זו להציל את 'לוט' מיד שוביו, ולגלות את אורה של הנקודה הטובה השבויה אי שם במעמקים. "היינו, שאז עיקר הזמן של ההתבודדות, להתבודד בינו לבין קונו ולפרש שיחתו לפני השם יתברך, לשוח עם לבבו ולחפש הרוח טובה, דהיינו הנקודות טובות שיש בו עדיין" (ליקוטי מוהר"ן, טז).

כשעושים זאת - כשהולכים בעקבותיו של אברהם אבינו איש החסד ורודפים בחצות הלילה אחר הארבע מלכויות כדי לגלות את הנקודה הטובה השבויה ביניהם - מפציע אור הגאולה! שכן כשמשברים את השינה הגשמית - נשברת יחד איתה השינה הרוחנית.

לא לחינם מציינת התורה את השעה בה הוכרעה המלחמה, כי אכן במוחה וקדושתה של שעת חצות לילה כובשים את ארבעת המלכים שולינו בנייהם

מלחמה קשה התרחשה בין אברהם אבינו לבין ארבעת המלכים - לאחר ששמע על לוט בן אחיו שנפל אצלם בשבי - והסתיימה בנצחון לקראת חצות הלילה, "ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכסם".

לא לחינם מציינת התורה את השעה בה הוכרעה המלחמה. כי אכן, בזכותה - בזכות שעת חצות לילה - אירע הדבר! כוחה וקדושתה של שעת חצות לילה, היא זו שעל ידה כובשים, מאז ועד עתה, את ארבעת המלכים, ארבעת המלכויות אשר ביניהם גלינו.

וכאן בפרשתנו נתגלה לראשונה סוד זה - סוד שעת חצות הלילה! וכלשון מוהר"ן: "הראשון שגילה סוד חצות היה אברהם אבינו עליו השלום, בעת שנלחם עם המלכים והציל את לוט, כמו שכתוב 'ויחלק עליהם לילה'" (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א, א). גילוי זה מלווה אותנו עד עצם היום הזה. השעה הקדושה - שעת חצות הלילה - מומשיכה לפקוד אותנו מדי לילה, וכל הזוכה בה - זוכה!

וכמה מתאים העיתוי של קריאת פרשה זו: תחילת החורף! הלא היא התקופה בה מתחילים 'לילות הזהב', לילות החורף הארוכים, הפותחים את שעריהם לרווחה לכל החפץ גם הוא לכבוש את ארבעת המלכים, ולהציל את לוט מבית שבי.

מי הוא אותו 'לוט' אשר עברו מסר אברהם אבינו את נפשו, ועבור הצלתו גילה אברהם אבינו את סוד שעת 'חצות לילה'?

ובכן, 'לוט' לא היה לא צדיק ולא חסיד. אך 'נקודה טובה' היתה בו, ובשביל אברהם דודו - איש החסד, הודע להטות כלפי חסד, ולראות בכל אחד את נקודתו הטובה - היה די בזה.

"כי אברהם רדף אחרי המלכים להציל את לוט בשביל הנקודה טובה שהיה בלוט. ועל כן, אף על פי שלוט היה רשע, מסר אברהם נפשו בשבילו להצילו בשביל הנקודה טובה שהיה בו, כי ממנו יצאה רוח שיצא ממנה דוד - משיח, שהוא שורש הנקודה טובה" (שם). זוהי גם עבודתנו אנו - למצוא ולגלות את אור הנקודה הטובה ולהוציאה מבית שביה.

השעה המתאימה ביותר לגלות את הנקודה הטובה הנסתרת, ולהציל אותה מיד רודפיה ושוביה, הלא היא שעת חצות הלילה. זו היא השעה בה מנשבת הרוח

ואכן: "הגאולה האחרונה שאנו מקוים במהרה בימינו תהיה על ידי בחינת חצות, על ידי הכשרים והיראים העומדים בכל לילה בחצות, שעל ידי זה הם מומשיכים על עצמם בחינת קדושת חצות לילה... שבכל עת שרוצים להפיל עליהם שינה וקטנות גדול מאד, אפילו אם מפילים אותם כמו שמפילים ח"ו, אפילו אם עבר עליו מה שעבר - אף על פי כן יתעורר תמיד דייקא מתוך תוקף הנשנות, בבחינת קימת חצות" (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א, טו).

אך זאת יש לדעת ולזכור: גם רגיר קטן מלילות הזהב - לשבור את השינה לדקה-שתיים של התבודדות בחצות לילה - שוה הון תועפות! ואת זאת מי אינו יכול?!

גם אם לא הצלחנו לקום בחצות, אפשר וצריך לחפש נקודה טובה ולהציל את לוט. כי "כל אחד כפי מה שעובר עליו כל ימי חייו, בימי נעוריו ובימי זקנותו, יכול להחיות את עצמו תמיד על פי אמיתת העצה והלימוד הקדוש של 'אומרה לאלקי בעודי' שהזיחנו אדמו"ר ז"ל מאד מאד לילך בו, אשרי שיאחז בו!" (שם).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יא	לה.	קסט	ה"א ח"ב	שבת
א	יב	לה:	קע	תקצה צו	כה
ב	יג	לו.	קעא	תקצו צח	כו
ג	יד	לו:	קעב	תקצט תר	כז
ד	טו	לו:	קעג	תרא תרב	כח
ה	טז	לו:	קעד	תרג תרד	כט
ו	יז	לה.	קעה	אב	ל

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718 (1)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 054-8419620

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
otzrot.breslev@gmail.com

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

שובו אלי או אשובה אליכם?

אך לא רק ידיעה יש כאן, אלא גם עצה והדרכה, אותה הביא לנו רבינו הקדוש משער החמישים, ושמה: התבודדות! ההתבודדות - התהילים האישי של כל אחד מאיתנו - ממוגת בתוכה את שני ההפכים, את ה"שובו אלי" ואת ה"אשובה אליכם". שם בהתבודדות אנו שבים לפני ה' ומספרים לפניו את כל לבנו (שובו אלי). ומאידך, כל כולה פנייה לה' יתברך, שהוא ישיבנו אליו (השיבו ה' אליך) כי בלעדיו אין אנו יכולים...

זהו האור של התהילים, אור שער החמישים! "כי תהלים נאמר על ידי דוד מלך ישראל, שהוא בחינת משיח שיזכה להשיג שער החמישים שכולל הכל, שהוא שכל נפלא שזוכין על ידי זה להכניס בלב ישראל שיצחקו תמיד להשם יתברך שישבינו אליו. ועל ידי זה בעצמו יהיה נחשב להתעוררות שלנו, כאילו אנו שבים אליו מעצמנו. כי באמת, כל צעקתו יתברך שצועק אלינו 'שובו אלי', כוונתו זה בעצמו שאנחנו נצעק אליו תמיד 'השיבו ה' אליך'. נמצא, שבאמת לאמיתו אין מחלוקת וחילוק כלל בין כנסת ישראל ובין השם יתברך, רק שאין כל אחד מבין כוונתו הקדושה. וכל זה מחמת שלא נתגלה עדיין שער החמישים, אבל על ידי התהילים נמשך הארת שער החמישים שכולל הכל מתתא לעילא ומעילא לתתא, עד שנוכה לצעוק אליו תמיד איך שיהיה, ועל ידי זה יתקן הכל".

(ליקוטי הלכות, קריאת שמע ה', י).

על פי תורת הנגלה אין למחלוקת זו תשובה והכרעה! פעם כך ופעם כך; פעם מעוררים אותנו מלמעלה, ופעם מחכים עלינו שנתעורר אנו מלמטה; פעם הלב בוער, ופעם הוא כבוי.

אך למעלה למעלה, בשער החמישים, יש תשובה והכרעה. אך היא עדינה ושורשית מאד, והיא: אלו ואלו דברי אלקים חיים!

דברי אלקים חיים - ראשי תיבות 'אחד', כי שם בשער החמישים, בספירת הבינה העליונה, הכל אחד - - -

גם אין אנו משיגים את הדבר, הרי ידיעה זו עצמה, ש"אלו ואלו דברים אלקים חיים", די בה כדי להביא מזור לתחלואינו. ידיעה זו בלבד נוסכת בנו עוז ותעצומות, להמשיך הלאה במלחמת התשובה, ולא להירתע משום דבר. כי בו ברגע שנודע לנו שכך מתנהג העולם, ושני ההנהגות אלו הם מן השמים, לטובתנו - שוב אין מה שיפיל אותנו.

ידיעה זו חוזרת ונשנית שוב ושוב בדברי רבינו הקדוש ותלמידו מוהר"ת: להתודע ולהגלות, שכל מה שקורה עם האדם - גם התעוררות לבו, וגם אטימות לבו - שניהם כאחד באים מלמעלה, שניהם מפי הגבורה נאמרו, ולשניהם מטרה אחת: להשיב אותנו לשורשנו!

"מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסוגל לתשובה.

"כי יש נון שערי תשובה; ומ"ט שערים יכול כל אדם ליכנס בהם ולהשיגם, אך שער החמישים הוא בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו כביכול, כי גם אצלו יתברך מצנינו בחינת תשובה, כמו שכתוב 'שובו אלי ואשובה אליכם'."

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, עג)

קיימת "מחלוקת" כביכול בין כנסת ישראל לאבינו שבשמים, וממנה נובעות כל המחלוקות וההרפתקאות. המחלוקת היא: 'שובו אלי' או 'השיבו ה' אליך'??? הקדוש ברוך הוא קורא לנו: 'שובו אלי', ואילו אנו מבקשים: 'השיבו ה' אליך ונתשובה'.

את פירותיה של מחלוקת זו אנו אוכלים דבר יום ביומו; פעם מתעורר לבנו בהרהורי תשובה, ברצונות ובגעגועים, בכיסופים ובהשתוקקות, ומתקיים בנו 'השיבו ה' אליך' - הקדוש ברוך הוא משיב אותנו אליו. ופעם קורה ההיפך, הכל סתום אטום וחתום, אין שום התעוררות מלמעלה, וממתינים רק עלינו, וקוראים לנו משמיים: 'שובו אלי ורק אז ואשובה אליכם'.

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי הרשל חוימעלעס

"על פי הנ"ל הבנתי אל נכון דבר מתוך דבר, גם מה שאמר לי מו"ר וכו' בשם אחד ממלמדיו, שמו הרב ר' הערשיל חוימעלעס, שהיה מרגלא בפומיה לומר תמיד לתלמידיו: 'אפילו אם הייתי יודע שעצבות ומרה שחורה הוא אמצעי מועיל, אף על פי כן אנוכי לא הייתי מודקק לזה כלל, מרוב הכיעור שבה, אלא היתי שוכר במקומו גוי, שיהיה הוא בעצבות עבורי...'".

"והבנתי שזה מטעם הנ"ל, שהעצבות ומרה שחורה הוא בחינת שמד ועבודה זרה רחמנא ליצלן! שהיא טומאה חמורה, ולכן לא אמר שישכור ישראל אחר במקומו, כי אסור לגרום טומאה לשום בר ישראל, רק אמר שישכור גוי, כי הוא ממילא אינו שייך לטומאה וטהרה".

בבכיות עצומות ובלב נשבר מאד, עד שכל מי ששמע את בכייתו היה ליבו נשבר בקרבו ומהרהר בתשובה.

כשכילה רבי הערשל לומר את התיקון חצות, היה יושב בביתו השרוי באפלה ושונה דפי גמרא ושולחן ערוך בעל-פה. רבי אברהם תלמידו היה נוהג לבוא אליו בכל לילה, בשעה השלישית אחרי חצות, עם נר בידו, וכבר ממרחק רב היה שומע אותו גורם את תלמודו.

כך, לאור הנר היו יושבים ביחד ומתענגים על לימוד התורה הקדושה, בשעות מסוגלות אלו.

החסיד רבי גדליה קניג, תלמידו של רבי אברהם, כתב באחד ממכתביו: "וראיתי אשר טוב לכתוב לך את הרשום במוחי, עד כמה שהעצבות והמרה שחורה היה כדבר טריפה פסול, גרוע מאבילת חזיר, אצל זקני אנ"ש חסידי ברסלב האמיתיים תלמידי מוהר"ת ז"ע א"; והוא מה שסיפר לי מורי ורבי וכו' הרב ר' אברהם שטרנהארץ, איך שפעם אמר לו זקנו הרב ר' נחמן זצוק"ל הרב ואב"ד דקהילת קודש טשערין בזה הלשון: 'אברהם, הביטה נא וראה מה שהרבי כותב, וראה לו באצבעו על התורה 'ציוות צדק' שכתוב שם שהעצבות והמרה שחורה הוא בחינת שמד ועבודה זרה...".

"ופעם אחת בזקנותו אמר לו הרב ז"ל באחד השיחות: 'יתי לי, שמימי לא הייתי בעצבות ומרה שחורה בכל מה שעבר עלי, הן לטוב הן למוטב'.

זכתה העיר ברסלב, ובמשך דורות התהלכו על אדמתה אנשי ה'נחל נובע". בבית מדרשו של רבינו עסקו בלימוד התורה ובתפילה בדביקות, וביערות אשר מסביב שפכו את לבם נוכח פני ה', וזעקותיהם הדהדו במרחבים שעל גדות נהר הבוג.

אחד המיוחדים שבעיר ברסלב, היה החסיד המופלג רבי הרשל חוימעלעס, תלמיד חכם עצום, חריף ובקי בכל חלקי התורה. בקיאותו בתורה היתה מפליאה, הש"ס והשולחן ערוך על נושאי כליו היו מונחים אצלו כבקופסא וחקוקים בזכרונו, הוא לא נזקק לספרים כדי ללמוד מתוכם.

וכגודל ידיעותיו המופלגות של רבי הרשל בתורה, כן היתה דבקתו ותבערת לבו לנותן התורה, יראתו קדמה לחכמתו, ועבודתו את ה' בכל לב ונפש.

הוא שימש כמלמד לנערים, וכל מי שהיה לו בן זריו וממולה, היה שולח אותו אליו, כדי שידריכו בנתיבות התורה, היראה והחסידות. כשהיה החסיד רבי אברהם שטרנהארץ נער כבן עשר שנים, וכבר הכירוהו כבעל כשרון, שלחו אביו החסיד רבי נפתלי הערץ ללמוד אצל רבי הרשל, ממנו קיבל הרבה מדרך לימודו.

רבי אברהם סיפר כי רבו זה היה עני מרוד באופן שאינו ניתן לתיאור כלל. חצות לילה לא עבר עליו בשינה, ומרוב עניותו המופלגת היה עורך את ה'תיקון חצות' בחושך, כי כסף לקנות נר למאור לא היה לו. את התיקון היה אומר

נקודה

**יגיעה רבה בעבודת ה'
איננה מוזיקה; מוזיקה רק
הרגשת הגדלות שבעקבותיה**

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, קכג)

בוחה של קימת הצות

מוהרנ"ת, למרות שציין לטובה את התנהגותו, השיב לבנו כי עדיין התעלומה בעינה עומדת; בכל זאת נראה שטמון כאן משהו נסתר שצריך לחקור אותו.

על פי בקשת אביו החל רבי יצחק להתחקות היטב אחר סדר יומו של רבי נתנאל; הוא עקב אחריו היטב בעת תפילותיו ועסקיו, ובשאר חלקי היום, אך העלה חרס בידו, לא היו בידו שום ממצאים העשויים לגלות כי מדובר אולי בצדיק נסתר או בדומה לכך.

לילה אחד, לאחר שרבי יצחק קם כהרגלו בחצות לילה, עשה את דרכו דרך ביתו של רבי נתנאל, ולתדהמתו שומע הוא כיצד בוקע מתוך הבית קול בכי ותחנונים... הוא ניגש קרוב יותר ושמע בבירור את קולו של רבי נתנאל, היהודי הפשוט והרגיל, העורך "תיקון חצות" בהתעוררות גדולה.

למחרת כיוון שוב את רגליו לקרבת הבית, והדבר חזר על עצמו, שוב נשמע קולו המתוק והמתחנן של רבי נתנאל, כיצד בוכה הוא על גלות השכינה ומעתייר למען הגאולה השלימה. כך חזר הדבר ונשנה לילה אחר לילה.

כשהוא נרעש מהתגלית הבלתי צפויה, מיהר רבי יצחק לבשר זאת לאביו, כשהוא מציין כי רבי נתנאל נזהר מדי לילה לקום בחצות ולערוך את התיקון בתמימות ובפשיטות.

התשובה לא איחרה לבוא: "היינו דאהני ליה" פסק מוהרנ"ת, אין ספק כי כאן טמון פתרון התעלומה, יהודי, פשוט ככל שיהיה, אם נזהר הוא לקום בחצות לילה, יכול הוא ליכות שברכותיו יתקיימו להפליא.

והפלא ופלא, כל הברכות התקיימו עד לאחת - - - בתחילה לא הבין רבי נתנאל על מה המהומה, אך כשראה כי מן השמים מתייחסים לברכותיו, וככל היוצא מפיו כן ייעשה, ריחם על אחיו היהודים, וכיך את כל מי שפנה אליו. כך עברה הרינה במחנה כי כל ברכותיו של רבי נתנאל מתקיימות, ורבים שיחרו לפתחו.

מחשובי תושבי העיר טולטשין היה החסיד רבי יצחק שטרנהרץ בנו יקירו של מוהרנ"ת. כאשר גם לאזינו הגיעה השמועה אודות ברכותיו של רבי נתנאל התמלא פליאה גדולה. הוא ניסה לברר האם ידועה הסיבה על מה ולמה זכה שברכותיו יתקיימו, אולם אף אחד לא ידע לענות תשובה ברורה, והדבר נשאר בגדר תעלומה.

משכך, פנה רבי יצחק לאביו רבי נתן תלמיד הגדול של רבינו המתגורר בברסלב הסמוכה, ושאל אותו מהי דעתו הקדושה בנושא זה, והאם יכול הוא לפתור את התעלומה.

חקר מוהרנ"ת את בנו על הנהגותיו וסדר יומו של רבי נתנאל, ורבי יצחק אכן ציין כמה וכמה הנהגות טובות אשר אולי הם אלה שגרמו לכוחו הנדיר. ברם

השמועה המרעישה עשתה לה כנפיים והדהימה את תושבי העיר טולטשין והעיריות הסמוכות לה. בתחילה התקבלה הבשורה בספקנות ובמידה מסויימת אף בלגלוג-מה, אך לאחר שרבים וטובים ניסו זאת בעצמם וראו עין בעין כי אמת הדבר, נעשה הדבר "בדוק ומנוסה" ולנחלת הכלל.

הכל התחיל כאשר רבי יודיל האופה, אשר שנים רבות עברו מאז נישואיו ועדיין ציפה לזרע של קיימא, פגש בבוקר אחד את רבי נתנאל. רבי יודיל שנפשו היתה מרה עליו, לאחר לילה טרוף שינה שעבר עליו, פנה אליו וביקש ממנו שייכרך אותו בכך זכר חי וקיים. רבי נתנאל, שהיה יהודי פשוט, תם וישר וירא שמים, לא סירב; בכל לבו איחל לרבי יודיל שיפקד במהרה, והמשיך בדרכו לבית הכנסת.

ויהי לתקופת השנה והעיר טולטשין רעשה וגעשה מרוב שמחה, לרבי יודיל נולד בן זכר - - -

רבי יודיל לא נצר את הסוד בלבד, הוא סיפר לכל מי שהיה מוכן לשמוע, כי הישועה באה כתוצאה מברכותו של רבי נתנאל. לא עברו ימים מועטים ואנשים קשי-יום, כמו גם שוועי ארץ ונגידים, החלו לפקוד את ביתו הקט של רבי נתנאל, כשהם מבקשים ממנו ברכות וישועות...

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

כיסא רבינו המוצב בבית הכנסת המרכזי של חסידי ברסלב בירושלים

הרב שלמה יהודה ויצהנדר

בספר "חיי מוהר"ן" (פד) מסופר על שוחט העיר טפליק שהביא כיסא נפלא לרבינו, אך רבי לוי יצחק בנדר ז"ל העיד שאין זה הכיסא הנמצא עמנו כיום. כמו כן הסיפור המובא בספר "שיח שרפי קודש" (א, תקטז) על חסיד אחד שבנה כסא מפואר להבינו במשך חצי שנה, יום יום, ורבינו שיבחו על כך שחשב עליו שעה אחת כל יום תקופה ממושכת כל כך - אינו עוסק בכיסא זה. על פי הידוע שימש כיסא זה לרבינו כשהיה מגיע לעיר טשערין. לאחר הסתלקות רבינו נשמר הכסא אצל יוצאי חלציו עד שעבר לבן נינו החסיד רבי הירש (ב"ר זלמן ב"ר נחמן בן מרת חיה בת רבינו) ליורסקי. ידוע גם שמעולם לא היה כיסא זה בקלוז באומן. בבית רבי הירש הנ"ל יוחד ושימש כיסא זה כבסיס לארון ספרי קודש ובמשך הזמן התיישב וגם נקב קצת על ידי תולעי עש. כשעלה החסיד רבי משה בער רוזנפלד (נלב"ע ח"י ניסן תש"ז) יחד עם משפחתו לארץ ישראל, ביקש ממנו רבי הירש שיעלה עימו את הכיסא לארץ ישראל. ואכן רבי משה בער לקחו עמו, אך מחמת יושנו ורוב טלטולי הדרך התפרק הכיסא לחלקים ולחוליות, והכר שבאמצעותו אבד לגמרי. בארץ ישראל שמרו ר' משה בער בביתו בתוך שק כשהוא מפורק. כשהסתיימה בניית ביהמ"ד הגדול במא"ש, הציע ר' משה בער להרכיב ולתקן קצת את הכיסא על מנת להעמידו בביהמ"ד ולייחדו לכיסא של אליהו. הצעתו התקבלה והכסא הועמד בצד ארון הקודש, מני אז ועד היום "נקבע לבלי לשבת עליו כלל מפאת חלישותו שיכול להתפרק איברים איברים, וכן גם נקבע שהסנדק לא ישב עליו, רק על ספסל אחר בצידו מטעם הנ"ל" (לשון רבי אלתן ספקטור).

ידוע גם מנהגו הקבוע של הרצה"ר רבי משה מרדכי מלעילוב לבוא מדי ליל תשעה באב לישול ולהתבונן בכיסא. הגה"ר רבי דב האגר מספר, שפעם בליל תשעה באב אמר לאחד הסובבים: "ידוע אתה מדוע באתי הנה? כי הכיסא הזה הוא בבחינת כיסא דוד, ובתשעה באב הרי מתפללים לבנין הבית 'וכיסא דוד ענדך מהרה לתוכה תבין...'".

בשנת תשמ"ה השתדל פטרון ביהמ"ד ר' קלמן רויזן ז"ל וכן ר' חיים מנחם קרמר לשמר את הכסא לשנים רבות. תחילה פנו לאמון הירושלמי ר' יעקב וייסברג (שנמנ את ארון הקודש והעמוד בביהמ"ד) אך לא צלחה דרכו בכך, עד שנמצא האמון ר' כתיאל שוגרמן אשר שיקם ושיחזר את מראהו, ובעבודת אמונת מושלמת משך כשמונה חודשים החזירו לתבניתו וצורתו המקורית. (חלק מהכסא שיחזר ע"י גילוף מעץ חדש. משרידי הכיסא אשר לא היה ביכולתו לשחזר עשה בית מוזה אשר נמצא כיום בצנזרה בבנין בית הכנסת הגדול בירושלים).

לאחרונה נקבע מקום מיוחד לכך בצפון היכל ביהמ"ס, ובחריטת עץ סביב מקום הכיסא נוסף ע"י ר' בנימין זאב קנפלאמבר הפסוק בישעיה כב, כג: "ותקעתיו יתד במקום נאמן והיה לכיסא כבוד לבית אביו" - המוסב על כסא דוד שישאר לעד.

לסיום נצטט שוב את לשונו של רבי אלתן ספקטור במכתבו בענין הכיסא: "אין שום אחד עושה עסק מכל הנ"ל. אצל צדיקים אחרים שומרים יותר ענינים כאלו וכו', וכשסיפור לפני מוהרנ"ת ז"ל שאחד מתלמידי רבינו התפאר שיש לו כיפת רבינו ז"ל, שחק ואמר: אני יש לי מזה של רבינו ל'. [אך] אמרו לי איזה אנשים שמרגישים הרגש קדושה בוכרים מרבינו ז"ל ע"י ראיית הכסא; ומצינו גבי ציצית 'ראיה מביאה לידי זכירה'. והרבה באים לראות את הכיסא מפאת חשיבות היושב על הכסא".

לחידודא

חידה מס' 124

על מי אמר רבינו שהם רגילים לעסוק בהתבודדות?

הפתרון לחידה מספר 123

באיזה תאריך השמיע רבינו תורה בה רמז על פטירת צדיק אחד?
- בכ"ז תשרי שנת תש"ע
(בטרם נודע שרבי לוי יצחק ממברדיטשוב הסתלק. שיחות הר"ן, קצו)

זכה בהגרלה לחידה מס' 122 שמעון נחמן בלומשטוק, בני ברק

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

נוחה של תפילה

הרב ברוך מרדכי פראנק

המוני בני ארץ ישראל התחילו השבוע לומר ברגש תפילת "ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה". הבה נתבונן במקצת מה גדול כוח התפילה כשהיא מוגיעה ממעמקי הלב. עומד לו יהודי בפרשת דרכים, נשרך ונסכח אל ביתו עם שלל חפציו ומטלטליו. לפתע הוא נושא את עיניו לשמים, והנה רואה הוא עננים שחורים מתקרבים...

הוא מתחיל לקלוט את המצב בו יעמוד תוך דקות ספורות כאשר הוא על שלל חפציו יירטבו וייסחפו עם הגשם.

כשהוא קולט את חומרת מצבו, פורץ הוא בשאגה להשי"ת: 'ממעמקי קראתיך', הוא שואג וזועק לבוא כל עולמים, 'אנא עצור תיכף את ענני הגשם שלא ארטב ואנוק חלילה'.

תפילה זו הבוקעת ממעמקי לבו נוקבת ומגיעה עד לפני כיסא הכבוד, ויכולה תפילה זו לגבור על ריבי רבבות תפילות ישראל הנאמרות מדי יום שלש פעמים – "ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה".

אי לכך קבעו חכמינו ז"ל תפילה מיוחדת לכהן הגדול, בעיצומו של יום הכיפורים בבית קודש הקדשים, שלא תתקבל תפילה כגון זו "ולא תכנס לפניך תפילת עובדי דרכים" לענין הגשם בשעה שהעולם צריכים לו. רק תפילה כזו של אדם מיוחד, ביום מיוחד, בזמן מיוחד, במקום מיוחד, יכולה להתגבר על תפילותיו על אותו עובר אורח פשוט – – –

בתהילים יש מזמור המתחיל: "מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו". פסוקי תהילים אלו אמר דוד מלך ישראל על הרדיפות שהיה לו מבנו אבשלום. הו"ל מקשים מדוע מתחיל פסוק זה ב"מזמור" ולא ב"קינה" – "קינה לדוד מיבעי ליה!"

רבי נתן מרחיב בשאלת הו"ל זו וגם מוסיף להקשות, מדוע תיכף ומיד אחרי הפסוק הראשון של "מזמור" מוגיע פסוק כה הפוך ונגדי של "ה' מה רבו צרי רבים קמים עליי" שאין בו כלל מילות הודאה!?

מסביר מוהרנ"ת, שדוד המלך, אחרי כל המעברים שעבר עליו, נכנס למצב קשה של "ליבי סחרחר עזבני כוחי". הוא טען לפני הקב"ה: 'אתה שלחת את שמואל למשוח אותי למלך, ומאז אני סובל כל כך. באיזה מצב שפל אני נמצא ולאן הגעתי כאשר הבן שלי רודף אחרי להרגני. הוא כאילו ראה את הייאוש מול העיניים וזעק: 'רבנו של עולם, איפה אתה נמצא בכל הסיפור הזה, אני רוצה לראותך ולהרגיש שעדיין אתה עימי'.

ומתוך חיפושו את רחמי ה' בתוך הצרה, מצא נקודת רחמים גדולה, כאשר התבונן והבחין שדווקא בנסיונות אלו של בנו לרצוחו נפש יש ישועה והרחבה גדולה. שכן "סתם בן מרחם על אביו". ואז התחיל להודות לה' "מזמור" לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, על כי הקב"ה עשה עימו חסד שבנו הוא זה שעושה את שליחותו ולא אדם זר.

לימוד עצום יש לנו מכך, שתפילה אמיתית היא תפילה כזו הנובעת מעומק חיפוש ההרחבות והישועות שנמצאות בתוך הצרה.

כי תפילה מורכבת משני רבדים: האחד - שבחו של מקום; והשני - שאלת צרכי, וככל שיחפש אדם את הישבחו של מקום' הדבר ייתן לו יותר ויותר כוח ל'שאלת צרכיו' ביתר שאת.

החכמה הגדולה היא לשמוח עם הישועות הקטנות, להתבונן כל הזמן בחסדי ה' המסתתרים בעומק הצרה עד שתגיע הישועה בשלימות.

(מסבד פ"י שיעורו של הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א. ניתן לשימוש במסגרת השמעה של 'אוצרות ברסלב' טלפון 02-995-0000 מדור לשה"ק, שיחיה ונאמרים, ואח"כ 3,2,3)

פרשת לך לך

לבקש את האמת

היצר מטעה אותנו מאד, מלבד הפיתויים שלו שנעשה מעשים שאנחנו יודעים שהם רעים, הוא גם נותן לנו לחשוב כאילו הדברים הללו אינם כה חמורים, מותרים או הם אפילו מעשים טובים שראוי לעשותם, אם זה באמצעות חומרה קלושה שהוא מטעה אותנו להחמייר ולהתבטל על ידה מהרבה תורה ותפילה; אם זה בדרך הבטחה כביכול שעל פלוני "מצווה" לדבר לשון הרע, או אפילו על ידי השריית אווירת משבר עקב כישלון קטן שבעטיה אנחנו מפסידים שבעתים, ועוד דרכים כאלה רבות מספור.

אלא שכל ההטעיות והסילופים הם רק למראית עין, ממבט שטחי. אבל אם נהיה נכונים ואמתיים עם עצמנו, נוכל לחשוף על נקלה את פרצופו האמיתי של יצר הרע, כך שנוכל להבחין מה באמת מצוה ומה רק כאילו. שכן "בדרך שאדם רוצה לילך – מוליכין אותו" (רש"י פרשת בלק) ומי שהפך באמת, מסייעים לו להגיע אליה.

עליו פשוט לבקש באופן עקבי, בכל מצב בכל ספק בכל פרשת דרכים, מה האמת, מה ה' רוצה ממני – וכך לא ניכשל לעולם.

ענין זה מרומו בדבריו של אברהם אבינו ללוט, שמסמל את כוחות הרע. לוט מלשון ליטא (= קללה בארמית).

"הפרד נא מעלי אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאלה". אברהם אבינו מכריז: 'אני נפרד מהרע, בכל מצב, בין במקרה שבו לוט פונה לשמאל, כשהרע שבו ברור, שאז אתרחק ממנו לימין; לבין מקרה שבו לוט פונה לימין, שמתהווה כטוב וכצדיק – גם אז אפרד ממנו, אפילו אם ישען שבכך אני טועה, אפנה שמאלה; ואם אימין ואשמאלה, כי רק באמת אני חפץ'.

שבת חנוכה באומן
החל מ-
\$450
דרך צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה הרשמה & קבוצות לסייעות חורף השע"ג
נתיבים טורס
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה. לרווח ופנסה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושמחת חיים

המפיעים							
<p>■ בית שמש ■ הר"ר שמעון יהושע בלום הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ אונק ■ הר"ר שמואל שפירא הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית שמש ■ הר"ר נתן שלמה ראובנבער הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ צפת ■ הר"ר יששכר צבי סיניר הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ירושלים ■ הר"ר משה פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית עילית ■ הר"ר פסח דוד מיינהרט הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית שמש ■ הר"ר מרדכי דושינסקי הי"ד תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' לדידו הר"ר יעקב יואל פיש הי"ד זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לתבקר בכל מילי דמיס</p>	<p>■ ירושלים - בית שמש ■ הר"ר שמעון צבי שפירא הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שיחי' ומחנתו הר"ר שמואל הורביץ הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>
<p>■ ירושלים ■ הר"ר יחיאל מיכל זלוטיק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' ולהצלחת כל יוצאי חלציו זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ צפת ■ הר"ר יוסף אריאל בבר הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית ■ הר"ר שמעון יוחאנא שרגא נלבך הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ אונק ■ הר"ר ישראל פוקס הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ירושלים ■ הר"ר חיים צצק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית שמש ■ הר"ר יוסף צבי קעניג הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ירושלים ■ הר"ר שמואל זצ"ל בן יבלחט"א הר"ר ר' אברהם נחמן שמחה ויצהנדר שליט"א נלכעי יחשון תשע"א תנצב"ב.</p>	

אירו-פנים טורס EuroPnim שרותי תעופה וקרקע לכל היעדים בעולם

עובת חתונה באומן

מוקד 'אירו-פנים': 02-800-80-80 רח' מלכי ישראל 16 ירושלים

טיסות החל מ- **\$399**